

बीएस्सी (नर्सिंग) व पीबीबीएस्सी (नर्सिंग) ही
समकक्ष शैक्षणिक अर्हता जाहीर करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: शुश्रूषा २०२३/प्र.क्र.७९५/सेवा-५
गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय संकुल इमारत,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ००९.
दिनांक : २० नोव्हेंबर, २०२३

वाचा :-

- १) सार्वजनिक आरोग्य विभाग सेवाप्रवेश नियम अधिसूचना क्र. सेप्रनि २०१९ /शुश्रूषा/प्र.क्र. १४०/सेवा ५,
दि.२७.०२.२०२१
- २) उपसंचालक (शुश्रूषा), आरोग्य सेवा, मुंबई यांचे पत्र क्र. संआसे/शुश्रूषा/कक्ष-९ /अधिसूचना /सुधारणा /२८९३/२३,
दि.०७.०७.२०२३

प्रस्तावना:-

आरोग्य सेवा आयुक्तालय यांचे अंतर्गत कार्यरत जीएनएम अधिपरिचारीका यांचे व्यवसाय कौशल्य व ज्ञान वृद्धीकरीता सेवांतर्गत पोस्ट बेसिक बीएस्सी नर्सिंग (पीबी बीएस्सी नर्सिंग) हा पदवीचे २ वर्ष अतिरीक्त शिक्षण (Additional qualification) देण्यात येते.

भारतीय परिचर्या परिषद Indian Nursing Council च्या मार्गदर्शक सुचनांनुसार अनुक्रमे एएनएम जीएनएम व बीएस्सी नर्सिंग कोर्स अध्यापनासाठी पाठ्यनिर्देशिकासाठी खालीलप्रमाणे अर्हता निश्चित केल्या आहे.

अ.क्र.	कोर्सचे नाव	भारतीय परिचर्या परिषदेनुसार अर्हता
१.	एएनएम	B.Sc. Nursing/Diploma in Nursing Education and Administration/Diploma in Public Health Nursing with २ years of clinical experience.
२.	जीएनएम	M.Sc. Nursing or B.Sc. Nursing (Basic/ Post Basic) or Diploma in Nursing Education and Administration with २ years of professional experience
३.	बीएस्सी नर्सिंग	M.Sc. (Nursing) preferable Experience; B.Sc. (Nursing) (P.B.B.Sc. (Nursing) with १ year experience

भारतीय परिचर्या परिषद यांच्या मार्गदर्शक सुचनांनुसार वरील तत्व्यामधील २ व ३ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे बीएस्सी (नर्सिंग) व पीबी बीएस्सी (नर्सिंग) ही समकक्ष शैक्षणिक अर्हता (Equivalent) म्हणून नमूद आहे.

शुश्रूषा संवर्गातील अधिपरिचारीका संवर्गातील अधिपरिचारीका ते सहाय्यक अधिसेविका या पदांचे सेवाप्रवेश नियम दिनांक २७.०२.२०२१ रोजी अधिसूचित करण्यात आलेले आहेत. या सेवा प्रवेश नियमात बेसिक बीएसस्सी ही शैक्षणिक अर्हता नमूद आहे. परंतु, पोस्ट बेसिक बीएसस्सी (नर्सिंग) या पदवी अभ्यासक्रमांसाठी समकक्ष शैक्षणिक अर्हता असल्याने समकक्ष पदवी म्हणून पोस्ट बेसिक बीएसस्सी (नर्सिंग) या पदवीचा समावेश सेवाप्रवेश नियमामध्ये करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. यास्तव खालीलप्रमाणे शासन निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय:-

शुश्रूषा संवर्गातील विविध पदांच्या अधिसूचित सेवाप्रवेश नियमांमध्ये ज्या ज्या ठिकाणी बेसिक बीएसस्सी (नर्सिंग) पदवी नमूद आहे त्या सर्व ठिकाणी पीबीबीएससी (नर्सिंग) पदवी ही समकक्ष पदवी असल्याचे समजण्यात येईल.

तथापि, सेवाप्रवेश नियमात नमूद केल्यानुसार पीबीबीएससी (नर्सिंग) हा अभ्यासक्रम दूरस्थ (Distance learning) माध्यमातून शिक्षण घेतले असल्यास ते ग्राह्य धरण्यात येणार नाही.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संकेतांक २०२३११२०१३४४०१०४१७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने.

(अर्चना वालझाडे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) आयुक्त आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई
- २) संचालक आरोग्य सेवा आयुक्तालय मुंबई/पुणे
- ३) उपसंचालक आरोग्य सेवा (शुश्रूषा), मुंबई
- ४) मुख्य सादरकर्ता अधिकारी, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण मुंबई यांना मुळ अर्ज क्र.११३३/२०१८ च्या अनुषंगाने माहितीस्तव.
- ५) निवड नस्ती /सेवा-५